

LOGAŠKA KOMUNA

Splošni želji Logatčanov je bilo zelo zadoščeno, ko se je razširila vest, da bo dobil Logatec svojo komuno. Prvotni načrt, po katerem naj bi bil sedež komune na Vrhnikih tudi za Logatec in njegovo okolico, je bil spremenjen v zadovoljstvo prebivalstva.

Komuna ali »velika občina«, kot bi jo z drugimi besedami označili, seveda ne prinaša Logatcu tistega, kar si je povprečni Logatčan želel, to je velik urad z velikim številom uradništva. Od samega uradništva bo imel Logatec zelo malo, ne smemo pričakovati kakšnega izboljšanja življenjskih in drugih gospodarskih pogojev za prebivalstvo logaške komune.

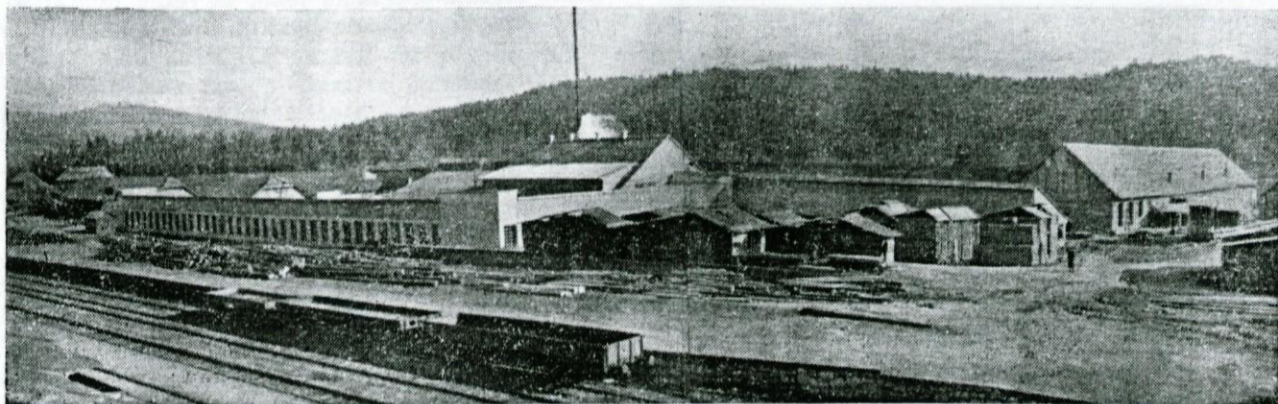
Važnost komune je v tem, da nudi prebivalstvu mnogo večje prilike gospodarskega in družbenega razvoja. Komuna bo lahko izboljšala dosedanje delo občin in okrajev, če bo znala pritegniti ljudi na svojem območju k delu in če bodo ti znali gospodariti.

Za samo logaško komuno je važno, da bo dobila v svoje vodstvo ljudi, ki se bodo borili za gospodarski in kulturni napredek Logatca in njegove okolice. Pri tem ne mislimo samo na administrativni kader komune, ki se bo verjetno lahko dobil (18 do 22 ljudi), temveč na vodilni kader, na predsednika, podpredsednika, predsednika gospodarskega sveta, tajnika in kar je tudi zelo važno, na sam odbor komune.

Komune, ki imajo na svojem področju industrijo, močno razvito obrt in kmetijstvo, bodo imele dobre dohodke. Komune s slabim gospodarstvom pa bodo imele slabše dohodke. Logaška komuna bo imela menda najmanjše dohodke v ljubljanski zvezi. Zaradi tega bo delo v taki komuni bolj težavno. Toda s tem, ker smo omenili težave komune, ne mislimo plašiti ljudi, temveč le pokazati na dejstvo, da je gledanje nekaterih ljudi, ki mislijo, da smo zdaj, ko bomo dobili komuno, dobri, popoinoma zgrešeno.

Seveda ne smemo pozabiti, da je bil Logatec doslej med najbolj pasivnimi kraji ljubljanskega okraja, med kraji brez industrije in s pasivnim kmetijstvom. Edino od uspešnega dela komune bo odvisno, da se slabo gospodarsko stanje popravi. Denar za nazne investicije komuni verjetno ne bo pritekal iz drugih krajev in bo slonela finančna in gospodarska politika verjetno na dejstvu, da kolikor sam narediš, toliko tudi imaš. Zaradi tega z vso resnostjo in skrbjo gledamo na čas, ko bomo morali sami pričeti z delom. Sicer pa z veseljem pozdravljamo odločitve o logaški komuni.

Logaška komuna bo obsegala dosedanje občine Logatec, Rovte, vasi Laze, Jakovico, Ravnik, Grčarvec ter del Zaplane. Po svoji naravni gospodarski zaokroženosti bo predstavljala zelo lepo in skladno gospodarsko področje, ki ima kakor v kmetijstvu tudi v industriji velike možnosti razvoja.

Pogled na del tovarne

Srečno novo leto 1955!

Ko se poslavljamo od starega leta se lahko z zadovoljstvom ozremo na naše delo. V tem letu je bilo napravljeno toliko, da s ponosom lahko rečemo: »V letu 1954 smo utrdili industrijo v Logatcu!«

V tem letu smo vgradili celo vrsto strojev, modernizirali obrate, napravili nove delavnice, nova skladišča. V tem letu smo tudi priučili naše ljudi tovarniškemu delu, utrdila se je samozavest naših delovnih ljudi, ki so pričeli vsestransko posegati v upravljanje podjetja ter v življenje Logatca.

Proizvodnja je narasla za 100% napram l. 1953, prodaja naših izdelkov na inozemski trg pa je narasla kar za 500%. V tem letu smo se z našimi izdelki dostojno predstavili na tuzemskem, v še večji meri pa na inozemskem trgu.

Tako velika prodaja pa nam potrjuje, da ni naša tovarna nekoristna, temveč da je naši družbi potrebna s svojimi proizvodi, po drugi strani pa je naš kolektiv v tem letu vrnil naši skupnosti že mnogo več, kot pa je prejel.

V novo leto gre naš kolektiv s trdno voljo, da bo izpolnil vse naloge, ki ga čakajo. Naši delavci,

preizkušeni v trdem delu, preizkušeni na delu v mrzlih prostorih, v prašnih dvoranah, na delu v blatu in dežju, obogateni z enoletno delovno preizkušnjo, se tudi v letu 1955 ne bodo ustrašili naporov, ki jih čakajo. Vendar ti napor ne bodo tako veliki, kot so bili doslej, kajti novo leto bo leto utrjevanja naših dosežanj uspehov. Leto izboljševanja naše kvalitete, po drugi strani pa leto mnogo manjših investicijskih naporov, toda leto mnogo večje proizvodnje. V letu 1955 bo naš kolektiv izdelal za 400 milijonov dinarjev izdelkov ter se po količini izdelkov uvrstil ob stran dveh naših največjih lesnih tovarn, Duplice in Nove Gorice.

Prepričani smo, da naš kolektiv ne bo pozabil težkega dela, ki ga je opravil dostikrat tudi na račun svojega življenjskega standarda ter bo tudi v prihodnjem letu s svojim vestnim in požrtvovalnim delom dal dostojen prispevek naši skupnosti.

V imenu delavskega sveta in uprave podjetja želimo vsem delavcem in delavkam ter vsem ostalim sodelavcem našega kolektiva srečno novo leto!

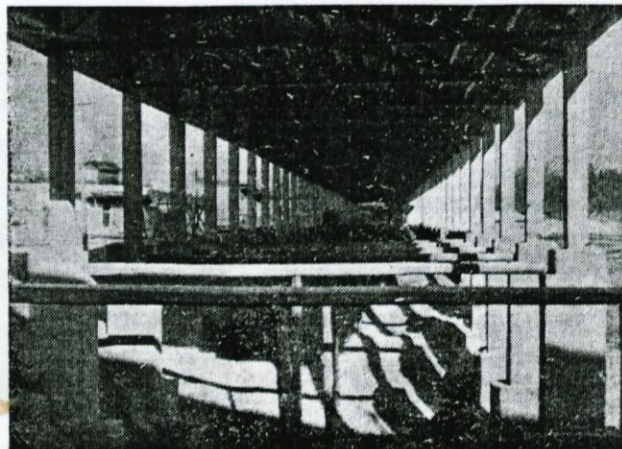
Direktor:
Petkovšek Anton

Predsednik DS:
Žitko Rudolf

Kaj potrebuje naša tovarna poleg lesa?

Za izdelavo sto tisočev obešalnikov, tisočev in tisočev drugih manjših in večjih pohištvenih in galanterijskih izdelkov je potrebno poleg lesa, ki je naša glavna surovina, še 672 vrst drugega potrošnega materiala. Nekaterega se potrebuje malo, drugega mnogo. Material, ki je potreben, je sila raznovrsten. Zanimivo je, da je tovarna največji potrošnik ženskih svilenih nogavic. Kar 190 kg svilenih nogavic, seveda starih, so porabile delavke v naši politimi. Poleg tega so porabile še 160 platnenih rjuh. To seveda proti gradlu in juti ni dosti, saj je tovarna porabila tega blaga kar 5.600 metrov. K gradlu so porabili 66.000 metrov sukanca in 1.600 kg vrvice (špage).

So še večje številke: brusnega papirja in platna, ki je celo dražji kot gradel, so v brusilnici porabili 10.322 metrov, 90% špirta kar za cel vagon, in sicer 9.700 litrov, k temu so dodali še 500 l olja in 1.100 kg šelaka. Morske pene smo porabili samo 70 kg, toda ta je tudi lahka kakor pena!

V zelo visoke številke gre tudi kovina: porabili smo kar 130.000 komadov obešalnih kljukic, lesnih vijakov pa celo 434.000 komadov. Žičnikov ne gre toliko, samo pol vagona, t. j. 6.500 kg. Žime in nadomestka žime se porabi tudi lepa količina, saj je to silno lahka stvar ter predstavlja 20.000 kg porabe kar lepo skladišče te robe.

Nitrolakov, to je barv s silno ostrim vonjem in z veliko nevarnostjo za eksplozijo in požar, je šlo 6.000 kg. Mizarskega kleja 6.000 kg in krede 1.400 kilogramov.

Tudi papirja gre precej. Samo naše skladišče ga je porabilo 9.000 kg, lepilnega papirja pa 200 kg. Šarnirjev, ključavnic in valjanca je šlo na tisoče komadov in tisoče kilogramov. Izmed velikih števil naj omenimo le še vzmeti za modroce, ki smo jih porabili 14.000 kg.

Našteli smo nekaj materiala, ki ga v naši proizvodnji dnevno rabimo. Samo eden izmed navedenih naj manjka, pa se delo v enem ali v več naših oddelkih ustavi. Ni pa proizvodnja odvisna od tega materiala. So posamezni mali kosi kovin, ležaji, specialna jekla za rezila itd., ki so po količini mala, toda če le ene reči manjka, utihne stroj.

Morda bi kdo mislil, da je nabava materiala lahka, da se morda nabavlja samo pisмено ali telefonično, toda ni tako. So materiali, ki jih v trgovinah ni. Takrat je treba pisati in telefonirati na sto strani, če ne gre drugače, si ga je treba izposoditi od drugega podjetja, ki ga slučajno ima. Tako gre vse to naprej. Dan na dan se stroši material. Brez nešteti drugih tovarn, ki se prav tako mučijo s proizvodnjo, kakor mi, bi tudi naša tovarna ne mogla obratovati. Zato je v naši državi potrebno veliko vrst tovarn z močno proizvodnjo, tako da se tovarne s svojimi izdelki druga drugo dopolnjujejo, da ves ogromni gospodarski stroj dežele teče naprej.

40 milijonov vrednosti je pridobilo podjetje v I. 1954

Več kakor prejšnje leto je naše podjetje v letošnjem letu pridobilo novih strojev in novih zgradb. Kratek pregled nabavljenih strojev nam pove, da smo dobili letos kar 40 novih strojev. Vsak izmed njih je vreden najmanj pol milijona. Naj navedemo samo nekatere: 2 visokoturna rezkarja, 1 dvostranski hobel stroj, 4 krožne žage, 3 cirkularne žage, 4 vrtalne stroje, 3 hempel polavtomate, 2 tračni brusilki, 3 mizni rezkarji, 1 brusilni avtomat za palice, 1 stroj za rogličenje, 1 večosni vrtalni stroj za les, 1 šeping, 1 stroj za struženje železa, 1 žaga za rezanje železa, 1 generator 80 kW, več drugih kovinsko obdelovalnih strojev, celo vrsto manjših strojev, ki so jih delno sami izdelali, 1 traktor, 1 osebni avto itd. Še in še bi lahko v podrobnosti naštevati vse pridobitve od katerih je vsaka taka, ki je za obratovanje nujno potrebna.

Tudi poslopij ni malo. Samo lopa, 185 m dolga in 11 m široka, ima 2.000 m² prostora. V njo gre tudi do 2.000 m³ desk. Lopa pri gasilskem domu meri 52 × 9 m, v katero bo šlo 300 m³ desk. Stolarna ima 1.000 m² delovnega prostora. So še druga poslopja kot stranišča, škarpe in razne predelave in popravila. Pri gradnjah naj omenimo samo eno zanimivost: 2.120 trug peska so speljali logaški vozniki na naše gradilišče! Če bo čez nekaj let tujec gledal naš obrat, si niti zdaleč ne bo mogel predstavljati, koliko je bilo napravljenega. Zakaj? Zato, ker sta dve tretjini vseh betonskih del pod zemljo. Betonski nosilci lop in stavb, ki segajo danes 4 m nad površino zemlje, so največkrat 6 do 9 m tudi pod zemljo. Gradnja na takem zemljišču kot je naše, ko imamo hrib in dolino, in tudi če je ravno, je z lešem zasuto, je izredno težka ter predstavlja mnogo večje gradbene stroške kot gradnja na lepem ravnem terenu. Sveda pa na vseh 20.000 m² prostora, kjer se raztezajo naši objekti, nismo pokvarili ali uni-

čili niti metra orne zemlje, temveč izboljšali najslabši kraški svet. Ni čuda, da upravnik gradbenega podjetja tov. Mesar trdi, da je stavba napravljena, medtem ko je gledalec sploh še ne vidi. On je seveda izredno zadovoljen, kadar izvrši dela v globini. Saj ima tudi prav. Ko je betonsko delo opravljeno, zrastejo stavbe v najkrajšem času.

Kako smo plačali vse to? Za gradnje smo dali 20 milijonov, za strojne naprave pa tudi nekaj čez 20 milijonov dinarjev. Plačali pa smo takole: Okrajni ljudski odbor Ljubljana okolica nam je dal investicijsko posojilo v višini 28 milijonov dinarjev iz lastnih sredstev (amortizacija, fond za prosto razpolaganje) pa smo plačali 12 milijonov dinarjev.

Že same suhoparne številke povedo, da brez pomoči okraja tako velikih del podjetje ne bi zmoglo. Zato je naš kolektiv silno hvaležen odboru in ljudem v okrajnem odboru, ki so s takim razumevanjem podprli naše potrebe. Ne sme biti hvaležen samo naš kolektiv, temveč vsa logaška okolica, kajti prvič v zgodovini Logatca, to poudarjamo, so oblasti dale velika sredstva temu kraju. Prvič v zgodovini so začeli z energičnim reševanjem gospodarskih problemov tega dela Notranjske. Imamo še ljudi, ki hvalijo staro oblast, in celo še take, ki hvalijo še tudi staro avstrijsko, vendar je čista resnica, da je le naša mlada socialistična država tista, ki je kljub silnim težavam, ki jih je povzročila druga svetovna vojna, že v nekaj letih po vojni vložila v razvoj Logatca veliko več kot vse države in vse oblasti 1000 let poprej!

Naš kolektiv je prepričan, da bo oblast podprla naše podjetje tudi v prihodnjem letu, tako da bo podjetje lahko zaključilo svojo izgradnjo in se uvrstilo med močne gospodarske objekte v Sloveniji.

Še eno mesnico Dol. Logatcu!

V Logatcu so bili pred vojno štirje mesarji, ki so vsi dobro delali. Po vojni se je število prebivalstva precej povečalo ter je tudi nakup mesa zato večji.

Ena sama mesnica pri Javorniku nikakor ne more zadovoljiti potreb vseh potrošnikov in stalno slišimo pritožbe na račun te mesnice. Ne vemo koliko so upravičene, vendar smatramo, da je ena sama mesnica brez vsake konkurence v Logatcu le premalo. Verjetno bi tako vprašanje na zboru volivcev v Dolenjem Logatcu potrdilo naše mnenje.

Po drugi strani se tudi vsiljuje misel, če danes Kmetijska zadruga v Dolenjem Logatcu res služi ljudstvu, čemu samo žaga in lesna trgovina? Mar ne bi bilo koristno in naravnost potrebno, da bi tudi zadruga odprla svojo mesarijo? S tem bi napravila svojim članom in tudi drugemu prebivalstvu velike usluge. Za novo mesnico se tudi ne bi zahtevalo velikih finančnih niti investicijskih sredstev.

Naš kolektiv pričakuje od pristojnih logaških funkcionarjev večjo skrb v pogledu preskrbe ljud-

stva, kajti čim več bomo imeli različnih uslužnostnih in oskrbnih obratov, večja bo tudi konkurenca. Konkurenca pa prinaša boljše blago, preprečuje dvig cen ter je tudi najboljša kontrola nad nepravilnim poslovanjem posameznih monopolnih podjetij.

ANEKDOTA

Upravni odbor nekega podjetja je sklenil, da bo izplačal trinajsto plačo. In ko so delavci ta denar že nestrpnost pričakovali, je podjetje kupilo kamion znamke TAM.

Nekdo je raznesel med delavce vest, da trinajste plače ne bo, ker je podjetje za tisti denar kupilo kamion TAM. Že drugi dan je po obratih odmevala pesem:

Kje so naši tauženti, tauženti, tauženti, TAM so naši tauženti, tauženti.

PRAV IMA

Kaj zidaš novo hišo?

Ali si že kdaj slišal, da kdo staro zida?

Na proizvodnih sestankih

V decembru so v vseh oddelkih tovarne bili proizvodni sestanki, ki so jih vodili mojstri oddelkov. Na teh sestankih so razpravljali o tem, kako bi izboljšali kvaliteto proizvodov.

Na vseh sestankih se je pokazala skoraj ena in ista slika:

a) delavci premalo pazijo na orodje, ki se zaradi tega pogosto kvari, tako da je mehanična delavnica preobremenjena z delom in zaradi tega nastajajo zamude v produkciji, kvaliteta dela samega pa ni najboljša;

b) ponekod so norme previsoke. S slabim strojem in s slabim materialom, n. pr. brusnim papirjem, ki je zelo slab, se seveda ne da toliko narediti kot s prvovrstnim uvoznim papirjem. V teh primerih je treba znižati normo za kak procent;

c) še vedno se dagaja, da res dobri delavci napram ostalim niso primerno plačani. So primeri, n. pr. v mehanični delavnici, da ima pomočnik, ki dela v svoji obrti že 18 let, samo 1 dinar več kot pomočnik, ki je šele letos obavil pomočniški izpit v obrtni šoli;

d) po eni strani pa je premajhna kontrola mojstrov nad malomarnimi delavci, ki očjedajo zaslužek pridnim delavcem, po drugi strani pa premajhna skrb za res dobre, izurjene in vestne delavce, ki dostikrat zaslužijo prav toliko ali še manj, kot slabi delavci.

Seveda so se na sestankih pokazale večje ali manjše hibe pri enih in drugih, vendar pa je

razveseljivo dejstvo, da se delavci zanimajo za delo ter imajo tudi veliko kritičnih pripomb, ki bi jih morali mojstri in uprava upoštevati.

Posebnih težkoč pri čelu so krive tudi objektivne težave v našem gospodarstvu. Tako n. pr. dobi tovarna nujno potreben material, ki ga potrebuje za produkcijo, zelo težko, n. pr. klej, šelak, jeklo, brusni papir, ležaje itd.

Mnogo je tudi v tovarni razburjenja zaradi nizkih plač. Kljub temu, da imamo v lesni stroki sorazmerno najvišje plače, vendar ne moremo trditi, da delavec s 6.000 dinarji mesečno lahko živi. Sama hrana ga stane 4.000 din mesečno, kje pa je še vse ostalo, da o obleki sploh ne govorimo. Naši delavci razumejo težave, ki preprečujejo večje zaslužke, obsojajo špekulantska podjetja, ki stalno dvigajo cene življenjskim potrebščinam, vendar pa pričakujejo, da bo novi gospodarski sistem z novim letom prinesel vsaj delno izboljšanje zaslužkov.

Res je v naši tovarni mnogo godrnjanja, vendar izvira največ iz dobronamernosti, tako da lahko rečemo, da se naš kolektiv od slednjega delavca do namesčenca iskreno bori, da bi izboljšal svoje delo v tovarni. So pa tudi slabosti, ki nastajajo pri delu, več ali manj še posledica neizkušenosti in premale izurjenosti, kar pa je opravičljivo, saj je povprečna zaposlenost naših ljudi v tovarni komaj eno leto. Zato ne moremo pričakovati čudežev pri delu, pač pa mnogo napak,

okvar na strojih, nesreč in neuspehov. Vendar, kot rečeno, smo z delom in prizadevnostjo lahko kar zadovoljni in smo prepričani, da je mnogo tako mladih tovarnih slabših in zelo malo boljših.

Proizvodne sestanke po oddelkih bi morali imeti vsaj vsaka dva meseca in bi zanje morali

skrbeti mojstri. Na teh sestankih se mnogokaj nauče mojstri sami, mnogo delavci, marsikaj pa tudi uprava podjetja. Vsestransko sodelovanje med vodstvom, vodilnimi kadri in delavci, lahko prinese le boljše rezultate v delu in splošen napredek podjetja.

Petkovšek Anton

Dobiček v letu 1954

Dobiček podjetja v celem letu 1954 bo znašal približno 100 milijonov dinarjev. Pri tem ne moremo dati točnih podaktov, ker mesec december še ni zaključen, vendar bo ta številka več ali manj držala.

Dobiček je podjetje ustvarilo v prvi vrsti iz izvoza. Izvoz smo za letošnje leto planirali 3-krat manj, kot smo ga v resnici dosegli ter je bil zaradi tega tudi dobiček planiran le na 36 milijonov dinarjev. S postavitvijo v pogon skoro 30 novih strojev, z nastavitvijo nove delovne sile smo pa izvoz seveda za 30 % presegli. Na dobiček je vplivala tudi visoka cena dolarja, ki je bil okrog 600 din, letos 1.000 do 1.100 din ter angleški funt, ki je bil lansko leto 1.200 din, letos pa kar 2.400 do 2.600 din. Torej vidimo, da so samo tržne prilike mnogo vplivale na doseženi dobiček, ki bi bil po lanskegaletnem sistemu najmanj 50 % manjši.

Seveda pa podjetje od dobička ni imelo tistega, kot bi kdo pričakoval. Kar 50 milijonov smo odvedli za zvezni in republiški davek, skoro 30 milijonov smo odvedli Okrajnemu ljudskemu odboru. Več kakor 4 milijone je šlo v rezervni fond podjetja, od ostalih 16 milijonov pa približno 10 milijonov za prosto razpolaganje podjetja in 6 milijonov v plačni fond. Fond za prosto razpolaganje služi za nakup strojev in drugih stvari, ki jih podjetje potrebuje ter je bil celo leto mnogo premajhen, medtem ko se plačni fond uporablja za kritje plač, da lahko izplačujemo vsak mesec 100-odstotne plače. Mesečno nam manjka za kritje plač približno 300.000.—dinarjev, kar moramo vzeti iz dela dobička. Nekaj smo razdelili, nekaj pa še bomo, če nam bo sreča mila ob zaključku bilance. Vendar je to še vprašanje finančnih revizorjev, ki bodo imeli pri tem zadnjo besedo.

Kot smo videli, je podjetje poleg davkov na osnovna sredstva in zemljarine, samo od dobička plačalo oz. bo plačalo, ko bo potrjena bilanca, kar 80 milijonov dinarjev. To se pravi, da pride na vsakega našega delavca in uslužbenca kar 140.000 dinarjev dajatev.

Marsikdo je v podjetju tožil, češ kako velik je dobiček, delimo pa tako malo. Res bi bilo skoro upravičeno, kajti če pogledamo nekatera druga podjetja, ki so delila mnogo več, kakor mi, bi bila ta kritika skoro umestna. Toda če vzamemo, da je za druga podjetja v večji meri dala država denar od prvega do zadnjega žeblja, mi pa smo tovarno znašali skupaj kakor berači ter si moramo vsak nov stroj prav odtrgati od ust, potem moramo razumeti, da smo lahko veseli, da imamo danes to, ter da so danes plače, ki jih dobimo, krvavo zaslužene z našim delom in na strojih, ki smo jih sami zaslužili.

Izgleda, da bo nov plačni sistem dovolil tudi več zaslužka, po drugi strani pa se bodo tudi naši

napori za izgradnjo tovarne v enem, najkasneje pa v dveh letih končali ter bomo lahko našemu delavstvu precej več nudili, kakor do sedaj.

Kolektiv pa je lahko ponosen, da je naši skupnosti v letošnjem letu toliko dal kot malokdo v naši okolici in da je vsak naš delavec prispeval več ali manj, kakor največji posestnik v ljubljanskem okraju.

Ti naši napori in te naše dajatve se bodo v kratkih letih obrestovale, saj denar, ki ga dajemo skupnosti, ne gre v nič, temveč za gradnjo novih objektov, za gradnjo elektrarn, za izboljšanje kmetijstva. Vse to pa bo, kot naša tovarna, v kratki dobi bogato povračilo, kar se bo poznalo na večji splošni proizvodnji, na nižjih cenah in na boljših plačah.

Kako smo izvršili delovne naloge?

Plan proizvodnje za leto 1954 je bil postavljen na 312.000.000.—dinarjev. Do prvega decembra pa smo dosegli že 350.000.000.—din ali 20 % več kot smo predvidevali. Do konca leta bo znašal plan približno 380.000.000.—din ali kar za 70 milijonov več kot smo predvideli.

Tako izpolnitev plana smo dosegli s povečanim številom delavstva, z vgraditvijo novih strojev in tudi z večjim delovnim učinkom naših delavcev.

V tem času smo odpremili na inozemsko tržišče 85 % izdelkov, 15 % pa na notranje tržišče v državi. Podjetje je izdelalo v letošnjem letu 82 vrst izdelkov.

Največ smo napravili obešalnikov, ki smo jih prodali izključno v inozemstvo. 1.152.000 komadov jih je bilo! Ogromno smo odposlali bukovih palic raznih dimenzij in sicer kar 1.089.000 komadov. Na tretjem mestu so TW stolčki, ki jih je šlo za izvoz 145.000 komačov. Delov za kosilne stroje smo odpremili 120.000 komadov, stolov 35.566 komadov, predsobnih obešalnikov 7.000 komadov, posebnih stolov - stopnic 12.000 komadov, karnis 4.270, vzmetnic 2.000, raznih miz 6.728 komadov, omar 382, nočnih omaric 1.182, poleg tega pa še tisoče in tisoče drugih izdelkov.

Naša žaga je poleg desk za tovarno prodala v izvoz še 2.300 m³ rezanega lesa, ali več kot polovico manj kot v lanskem letu. To razveseljivo dejstvo pove, kako hitro gre pri nas proces predelave desk v končne proizvode. Drugo leto bo žaga dala za izvoz samo 200—300 m³ lesa.

Zabojarna je napravila 522 m³ zabojev. Večina je šla za pakiranje izdelkov.

Z izvršitvijo plana smo lahko letos zadovoljni. Upamo pa, da bomo v prihodnjem letu letošnje količine presegli vsaj za 30 %.

Angleško tržišče za galanterijo

Izmed vseh evropskih držav je Anglija največji potrošnik drobnih artiklov iz lesa. Povprečen Anglež je naravnost bolan, če ne nakupi dovolj obešalnikov in drugih sličnih izdelkov. Anglija pa z vsemi svojimi kolonijami, dominioni in protektorati in s svojimi dobrimi trgovskimi zvezami, tudi v tistih kolonijah, ki so jih izgubili, predstavlja danes center svetovne trgovine v naši stroki.

Vsa njihova trgovina z galanterijo in pohištvom je koncentrirana v Londonu, tako da je London danes največje tovrstno svetovno tržišče.

V Londonu so trgovci, ki kupijo in prodajo letno preko 30 milijonov ene vrste obešalnikov. Med njimi je nekaj zelo starih tvrdk, ki se pečajo s to trgovino že desetletja.

Značilno za angleško ali bolje rečeno za londonsko tržišče je, da je za to blago največja prodajna sezona v mesecu novembru in decembru. Veleblagovnice v Londonu, kot so n. pr. Selfrič, imajo v enem samem poslopiju na tisoče prodajalk in ob sobotah, ko kupuje okrog pol milijona gospodinj, prodajo v novembru in decembru toliko galanterije kot poprej vse leto.

Londonski trgovci se se pri nakupu po tem ravnaajo. Kupujejo in sklepajo pogodbe za dobavo galanterije po Evropi od meseca januarja do marca za celo leto vnaprej. V njihova londonska skladišča priteka nato blago skozi vse leto tja do oktobra. V ogromnih skladiščih, ki jih imajo v londonski luki, se to blago razpakira, popravi, barva, tapecira in okusno pakira. Le redki so primeri, da pošljejo evropske tovarne, posebno jugoslovanske, res dobro izdelano in dobro pakirano blago, tako da ga ne bi bilo treba tam ponovno pakirati in olepšati (adjustirati).

Tako približno od junija naprej razpošiljajo trgovci svoje blago po trgovskih hišah Anglije in seveda tudi v svoje prekomorske dežele. Zato je največja prodajna sezona za evropske prodajalce Anglije prav v mesecih od februarja do avgusta, medtem ko od avgusta do februarja nastopi mrtva sezona. Seveda pa so običajna naročila tako velika, da mora producent delati tudi v mrtvi sezoni in še tako izpolni obveznost zelo težko.

Naše podjetje pošilja 50% svojih izdelkov samo enem kupcu, ki ima v Angliji 900 poslovalnic, poleg tega pa prodaja še v Avstralijo.

Omenimo naj še značilnost londonskih kupcev. Marsikdo bi mislil, da ti milijonarji poslujejo v razkošnih pisarnah. Napačen vtis bi dobili, če bi stopili v pisarno takega takega mogotca, ki na leto kupi in proda 50 milijonov obešalnikov in zasluži po 100 do 200.000 funtov (100 do 200 milijonov dinarjev). Mislili bi, da smo v pisarni takega najslabšega skladiščnika. Imajo pisarne, kot jih nima pri nas najslabši manipulant na žagah. Z vseh vetrov znešene pisalne mize, črvice, majave, pisalne stroje, sobe 3 x 3 metre, polne uradništva. To so njihove pisarne. Hočemo reči, da na te stvari ne dajo Angleži nič. Zdi se, kakor da so na te stvari še ponosni. Ima pa to tudi svojo praktično stran. Manj ko da za pisarne, več ostane njemu.

Jugoslovansko blago se je v zadnjih dveh letih zelo uveljavilo na angleškem trgu ter trenutno poseka nemške izdelke. Ima pa edino hibo, da je premalo in preslabo pakirano. To pa zaradi tega, ker mi še ne znamo pravilno in lepo pakirati, opremljati izdelke z različnimi reklamami, etiketami itd.

Človek ima veliko zadoščenje, če vidi n. pr. v največji trgovski hiši na posebnem kiosku naše »Riko« obešalnike, z naslovom naše tovarne in z označbo »Made in Yugoslavia«. Seveda pa je malo začuden, ko vidi te obešalnike tako lepo pakirane in opremljene z napisi na celofan papirju in ve, da tega nismo napravili v naši tovarni, temveč v skladišču angleškega kupca.

V našem nadaljnjem delu se bomo v teh ozirih morali še marsikaj naučiti, marsikak izdelek popraviti in olepšati. Če bomo to storili, nam je ogromno angleško tržišče zasigurano ter bomo lahko tolkli nemško konkurenco, kajti pred njimi imamo ogromno prednost, imamo jugoslovansko bukovino, ki jo oni nimajo in jo morajo po visokih cenah uvažati.

PRODAJA V LETU 1955

Podjetje je v mesecu decembru sklenilo pogodbe za prvo polovico leta 1955. Važnejše prodaje za naslednje polletje so:

- 600.000 obešalnikov tip Wischbon,
- 145.000 specialnih obešalnikov tip KLI,
- 100.000 barvanih TW stolčkov,
- 80.000 Riko obešalnikov,
- 18.000 predsobnih obešalnikov,
- 27.000 ribiških stolčkov,
- 5.000 Stepp Stool,
- 450.000 hlačnih napenjačev,
- 30.000 nebarvanih TW stolčkov,
- 15.000 Dinette stolov,
- 5.000 Dinette miz,

in še raznega drugega blaga v skupni vrednosti 200.000 dolarjev ali 200 milijonov dinarjev. Poleg tega smo sklenili celo vrsto dobav stolov in pohištva za prodajo na notranjem trgu v vrednosti 50 milijonov dinarjev. Z naročili je podjetje do konca julija 1955 tako zasedeno, da ne more sprejeti nobenega naročila več.

MENZA

Končno bomo dobili svojo menzo. Delavci pričakujejo, da ne bo menza samo lepo in sodobno opremljena, temveč da bo tudi dobra in cenena hrana.

Delavski svet je določil petčlanski odbor, ki naj poskrbi za poslovanje menze. Dobiti mora dobrega nabavljaja, dobre kuharice, sploh vse, ker bo jamčilo, da bo hrana dobra, a tudi čimbolj poceni. Če se bo temu odboru, ki nima lahke naloge, posrečilo, da bo oskrbel menzo z vsem potrebnim, bodo zadovoljni tako abonenti kakor tudi celoten kolektiv, da je končno rešen eden naših najtežjih problemov.

Nekaj statističnih podatkov

V letošnjem letu se je ponorečilo 66 ljudi, bolovalo jih je 420, tatvin je bilo 39.

Izrečene kazni nad prekrški:

pismeni opomin 1,
pismeni opomin in povračila stroškov 31,
pismeni ukor 13,
pismeni strogi javni ukor 7,

pismeni strogi javni ukor in enodnevni zaslužek 1,
denarna kazen 4,
premostitev na nižje delovno mesto do 3 mesecev 4,
premostitev na nižje delovno mesto do 6 mesecev 1,
odpust iz podjetja 3.
Skupno izrečenih kazni v letošnjem letu je bilo 65.

Starost našega delavstva:

Do 17 let			18—24			25—34			35—44			45—54			Nad 55			Skupaj		
Ž	M	Sk	Ž	M	Sk	Ž	M	Sk	Ž	M	Sk	Ž	M	Sk	Ž	M	Sk	Ž	M	Sk
19	8	27	98	40	138	133	106	239	15	40	55	35	57	92	3	5	8	303	256	559

Šolska izobrazba naših uslužbencev:

fakultetna izobrazba	3
popolna srednja šola	9
nepopolna srednja šola	3
delovoška šola	2
nižja gimnazija	8
osnovna šola	2
Skupaj	27

OD KOD SO NAŠI DELAVCI?

Iz logaške občine jih je	345,
iz rovtarske občine	117,
iz Hotedršice — Črni vrh	26,
iz Laze — Planina	10,
iz loške doline	17,
iz Vrhnike — Ljubljane	10,
iz Zaplane	8,
iz Borovnice	5,
z Dolenjske	5,
z Gorenjske	7,
s Štajerske	6,
iz Hrvatske	3.

Vidimo, da je velika večina delavstva iz Logatca, takoj za Logatcem pa so delavci iz Rovt in okolice.

Po socialnem poreklu je od 559 delavcev večji del iz delavskih in bajtarskih družin, in sicer 473, ostali del pa je iz družin, ki posedujejo večje ali manjše kmetije.

SPREJETI

V MESECU NOVEMBRU IN DECEMBRU:

Požanel Franc, Mivšek Ivan, Korenč Adolf, Šparemblek Anton, Malovašič Alojz, Gabrovšek Jože, Frelih Franko, Zanoškar Boris, Kos Janez, Ivanšek Marija, Čepon Alojz.

V upravo podjetja:

Čuk Ciril, Šparemblek Iva, Tršar Milena.

Odpuščeni delavci

v mesecu novembru in decembru:

Rozman Adolf, sporazumno; Rovšan Marija s strani podjetja; Musec Vera, s strani podjetja; Lukam Janez, na lastno željo.

V upravi podjetja:

Renčelj Emilija, na lastno željo.

Logaška ...

Če priganjaš naše delavce k večjemu delu, se včasih tisti, ki jih neopravičeno dobi pod nos, obregne: »Več pa že naredim, kot občinski delavci.«

O občinskih delavcih se sliši v zadnjih mesecih marsikaj. Tako n. pr. se sliši, da so barakco nasproti Narodnega doma gradili toliko časa, da je na enega prišla na dan ena pribita deska. Pri raznih izkopih in popravilih cest, n. pr. pri ureditvi ceste na rampo, se je delalo tako, da, če bi se tako delo spremenilo v kopanje grobov, bi ravno do smrti vsak svoj grob izkopal, pa bi morda še nekoliko zamudil.

Mi seveda ne mislimo kritizirati počasnosti delavcev, temveč krivce za tako počasnost, kajti zdi se nam, da ni vseeno, koliko se naredi z občinskim denarjem. Ta denar je dalo ljudstvo v obliki davkov. Pravilno bi bilo, da bi občina boljše delavce plačala, to je, dala delo na akord in nad akordi uvedla kontrolo. Na ta način bi bilo odpravljeno godrnjanje in bi se na občinskih delih tudi kaj poznalo.

Drugo kar mislimo, da je nepravilno, pa je izvrševanje sklepov. Na občinskih sejah se večkrat sprejmejo sklepi, ne sicer veliki, o raznih popravilih. Ti sklepi se vlečejo s seje na sejo in se na koncu začne debata o tem ali je sklep sploh umesten ali ni. Pravilno bi bilo, da bi bil sklep občinskega odbora za občinske uslužbence zakon, ki bi ga morali takoj izvršiti. Če pa lahko vsakdo, ki se mu ne zdi pri sklepu vse prav, sklep lahko spreminja, potem občinskega odbora ni treba.

Žalostno, toda vendar resnično je dejstvo, da se logaški občani večkrat spominjajo predvojnih časov, ko je občinska komunala nekaj narečila, naredila v času, ko se je mnogo težje dobil denar kot v današnjih časih.

Potrebno je mnogo več samoiniciative, mnogo več praktičnega dela, mnogo več tudi drobnih del in popravil. Z majhnim denarjem se da marsikaj napraviti. Delati je treba neprestano, ne pa se izgovarjati samo na velike načrte in velika dela. Delo občine naj se pokaže najprej v malem, potem tudi oblast raje prispeva denar za velika dela.

Še teh devet...

I.

Ker konec se leta nam spet približuje, spet ljubi naš »dedek mraz«, god svoj praznuje. Snežinke so bele pokrile nam plan in smuči so naše prišle spet na dan.

II.

Se zadnjič tiskarska pomota zgodila, po svojem je pesmico mojo zavila, a »OSA« pri tem ni nič hudga slutila, tako sta se verza pravilno glasila.

III.

In čudež na KLI-ju zgodil se tedaj, ko tajnik dobil je prekrasni tramvaj. Z njim se res vozi sedaj na okrog, da vedno je moker, oj revež ubog.

IV.

Zgodi pa se tudi prekrasna idila, ko zraven motorja jo pešec ubira. Začudeno gledaš le kdo bi to bil pa vidiš, da naš arhitekt je še živ.

V.

Oh žalost pri nas se velika vršila, ko marsikatero dekle je grešila. Prelepe so »dílce« mikavne bile, za rabo, a tud za »spomin« bi bile.

VI.

Ta v cekarju, v mreži, a nič na skrivaj, tako, da vse videl naš vestni čuvaj. Ko pa se naše sodišče vzdramilo, s solzami nedolžne oči je polnilo.

VII.

Prelepe vam plošče po željah vrtimo, »moderne« vas glasbe poslušat učimo. Saj marsikateremu všeč ni ta jazz, le »jankovič polka« je polna ušes.

VIII.

Preklete to blato spet pije nam kri in marsikdo čevelj v mezgi pusti. Le juriš na gumjaste škorenjčke vsi, če sploh v Logatcu se jih še dobi...

IX.

Še srečno zdaj Novo vam leto želim, najprej o ljubezni se ve govorim, da vince bi teklo z neba ko rosa, za ples priporoča se vaša vam OSA

LOGAŠKA GIMNAZIJA

Gimnazija ne dobi imena po svojem poslopu, temveč po uspehih, ki jih dosegajo njeni učenci. Vendar logaški gimnaziji čobrega glasu, ki ga uži-

va ne samo pri starših dijakov Logatca, temveč tudi okolice, ne dajejo učni prostori, temveč prizadevnost profsorskega zbora.

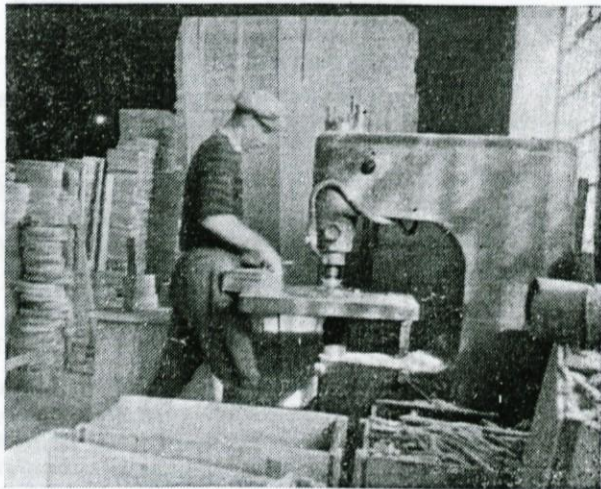
Ce pa bi ocenjevali gimnazijo po prostorih, ki jih ima, potem bi žalostno obmoknili. Ne vem, če je še kje v Jugoslaviji gimnazijska mladina stisnjena v tako tesnih učilnicah, ne vem, če je kje šola, kjer profesor ne more v učilnico postaviti katedra in šolske table. O sanitarnih in drugih prostorih, kakor prostor za knjižnico in strokovne kabinete, pa sploh ne moremo govoriti.

Tako stanje traja menda že vse od ustanovitve gimnazije. Menda so Logatčani računali, da je gimnazija začasnega značaja, da bo morda obstojala leto, dve, potem pa se bo ukinila. Morda so tako računali tudi okrajni forumi za prosveto. Dejstvo je, da je od časa do časa slišati glasove, da je potrebno novo gimnazijsko poslopje. Slišalo se je, govorilo se je, pa nič več! Dejstvo pa je, da mora Logatec dobiti novo poslopje za gimnazijo. Sredstva za tako kulturno ustanovo se morajo dobiti, saj so se marsikje trošila sredstva za manj nujne in potrebne prosvetne ustanove.

Regulacijski načrt Poštnege vrta predvideva poleg doma »Partizan« tudi gimnazijo. Fizikturni dom bo praktično del gimnazije, saj bodoče gimnazijsko poslopje ne bo potrebovalo telovadnice, ker bodo dijaki uporabljali poleg stoječi dom »Partizan«.

Vzporedno z gradnjo telovadnega doma bi se morala začeti tudi akcija za gradnjo gimnazije. Tukaj morajo sodelovati pri delu vsi napredni Logatčani, pa tudi okrajni odbor bi moral v prvi vrsti uvideti potrebe ter izdatno podpreti to nalogo.

Logaška komuna bo morala kot prvo nalogo rešiti vprašanje gradnje gimnazije. Seveda komuna sama takega stroška ne bo zmogla, saj bo stalo gimnazijsko poslopje 50 milijonov din. Toda začeti je treba!

„KOTEKS“

odkupi po svojih zbiralnicah in kmetijskih zadrugah svinjske kože po din 200.— kg za nepoškodovano domačo kožo.

Kmetovalci, klavnice odrite vse prašiče in oddajte kožo najbližji zbiralnici »KOTEKS-a«, ki Vam plača najvišjo dnevno ceno.